

DEBRECEN-N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Vasárnap Oct. 13-án 1850.

42.

2-ik félév, 8^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetéymekkel hetenkint megjelenik. Félévi előfizetés helyben 1 ftt. 30. kr. — postán bár hová 2 ftt. 30. kr. ezüst-pénzben. — Előfizethetni mindkét városi tudakozó intézetben. —

Egy példány ára 4 kr. p. p.

 A' tisztelt közönség felszólítatik (ide nem érívén a' félévre már befizetett előfizetőinket hogy folyó hó elejétől kezdve Értesítőnkre évnegyedi előfizetéssel is rendelkezhetni, u. m. October -- November -- December -- 3 hónapra helyben 50 kr., postán bár hova 1 ftt 50 krajcár pengő pénzben.

tisztelettel tudatja

mindkét városbani tudakozó intézet.

Debrecen. Az újabb főiskolai intézkedések a' közlegó iskolai tanfolyamban két nevezetes ohajtásuk valósíthatására várják az illető szüléket. Az egyik a' már több évek óta megkezdett, de rendes tanszéket csak most nyert testgyakorlat. A' másik a' német nyelvtan, mely eddig csak mint tiszta nyelvtan szűk gyakorlati körben szállt alá az alsóbb és felsőbb osztályok tanszékeiből. Most pedig e' mellé egy rendkívüli tanszék nyitattott, melyben tehát a' helyesírás, szókötés, fogalmazás gyakorlati oldalai körüli képződésben találkozzunk a' növendék seregével. Ime addig is míg ez a' maga módja szerint megtörténhetnék, felhívjuk az érdekelt szülék figyelmét e' fontos, sok eredményt lehető kevés költséggel nem csak ígérő, de az erre elválasztott egyénnek, e' téren már eddig is közölsmerést nyert ügyessége által biztosított tárgyra.

(D. 209.) **Eladó ház 's szőlő.** (1. 3.)

 Debrecenben Nagyhatvanutca elején az 1573. sz. alatti ház 48 1/2 öl házultáni földjével, rajta tanya 's kut., — ugy a' Kis-turús kertbe 9 1/2 kapa mű szőlő eladó. Értekezhetni a' fentírt szám alatti bent lakóval.

(D. 206.) **Szép nagy ruhatár (almárium)** (4. 6.)

politurozott — remekbe készült, olcsón eladó — Debrecenben a' Nagytemplom mellett 340-dik szám alatt háznál. —

(NV. 112.) **Eladó zongora.** (1. 3.)

A' legújabb ílés szerént Mahogni fából Schmid által készített, 6 1/2 octávás hiba nélkül való zongora, minden órán eladó a' NVáradi t. intézet által.

(D. 163.) **Közhirre-tétel** (2.3.)

a' cs. kir. katonai élelmezés-tár részéről:

1,237 1/2 p. mérő rozs
eladása Székelyhídon Oct. 16-kán.

6,000 mázsa széna
500 p. mérő zab

árlejtés általi megvétele Debrecenben October 18-án fognak megtörténni.

(D. 208.) **Újabbí hirdetmény** (1. 2.)

a' cs. k. katonai élelmezéstár részéről:

folyó hó oct. 21-kén Kisujszálláson

katonai élelmezés végett

a' színhelyen árlejtés fog tartatni.

Debrecenben szinte folyó hó 22-én az élelmezési hivatalnál

Korpa és zsákrongyok

eladása lesz.

(NV. 113.) **Kiadó vendég-fogadó.**

A' Siteri uradalom által az erdelyi országutban Szalárd és Siter közt levő korcsma, hol nagy állás, 8 szoba, szabad mérési joggal, minden órán haszonbérbe adó Értekezhetni Siteri uradalmi tisztelt.(1.3.)

(NV. 114.) **Eladó lovak.** (1. 3.)

Két fekete szőrű, jól kitanult hamoslós, hamoslót vagy a' nélkül, ugyszinte egy könnyű kocsi 's egy ehős magyar szekér jutányos áron eladó, bővebb tudósítást ad a' tudakozó Intézet Várad-Olasziban.

(NV. 115.) **500 köből árpa** (1. 3.)

kerestetik a' NVáradi Tudakozó Intézet által, hol piaci áron bevételük.

(D.) **Ispány vagy gazda.**

Egy kisebb gazdasághoz kerestetik. Értésülmi lehet éránta Debrecenben Örvényi Vilmos urnál, piacutcán 6-ánk szám alatt, vagy Székelyhidon Horváth József urnál.

(D. 207.) **Egy gazdatiszt** (1.)

ajánlkozik — többet rólla a' debr. t. intézetben.

(D. 160.) **Egy nevelő nő.** (2.3.)

Helybe vagy vidékre valamely uri házhoz leánykák mellé német nyelv-tanítás — és mindenféle n ő i - m u n k á k o k t a t á s á r a ajánlja magát. Bővebb értesítést — ad rólla a' debreceni tudakozó intézet.

(NV. 110.) **Közhírtétel.** (2.3.)

A' nagy-váradí takarékpénztárnál elveszettekül bejelentett 547, 98 's 114 számú betéti könyvecsék, 's ^{2047/2212} sz. a. előlegezésről szóló átvételi bizonyítvány elveszése; azon felszólítással tétetik közö: hogy ezen betéti könyvecsékkel, megtalálói, e' közhírtételnek a' „Magyar Hirlephan“ megjelenésétől számítandó 1 év 's nap alatt, a' föntnevezett takarékpénztárnál jelenjenek meg, és azokhozi igényököt bizonyítsák be; ellenkezőleg az elveszett betéti könyvecsék megsemmítetteknek tekintetve, a' betéti őszvegek, a' könyvecsék elveszését bejelentő betevőknek fognak visszahzvetetni: — r' ^{2047/2212} sz. a. előlegezési holmik ped'g, az előlegezést fölvetnek kiadatni. —

Folyó évi február 12-én elárverelt előlegezési holmik volt tulajdonosi hasonlag felhivatnak: a takarékpénztár kielégítettése után maradt pénzfőllíségnek, jelesen ^{287/561} sz. a. előlegezést fölvelt 10 frt 20 kr; ^{38/564} sz. a. előlegezést fölvelt 20 frt 8 kr; ^{30/571} sz. a. előlegezést fölvelt 10 frt. 41 kr; 839. sz. a. előlegezést fölvelt 78 frt. 41 kr; ^{1183/434} sz. a. előlegezést fölvelt 8 frt. 54 krt; 's 1062. sz. a. előlegezési őszveget fölvelt 16 frt. 3 krnak, a' nagy-váradí takarékpénztárból 1/2 év alatti fölvetelére. —

E' határ időn tul, e' pénzfőllőslegek letéteményekül tekintetendvén, tőlök kamatok nem fizetendnek. —

Nagy-Váradí takarékpénztári választmány határozatából.

Stanffer Lajos. m. k.
nevezett takarékpénztári ügyvéd.

(NV.) **Egy gazda tiszt-et,** (3.3)

mint talpig (magyar közmondásként mondva) derék embert, 's a' gazdaszatot tőkéletesen értő egyént — szolgálátha — ajánl —

a' nváradí tudakozó intézet.

(D. 159.) **Divat és rőfös** (2.3.)
kereskedésbe

egy 13—14 éves ifju tanítványul Debrecenbe felfogadandó kerestetik. Az illetők jelentsék magukat a' tud. intézetbe hol bővebb tudósítást nyerhetni.

(D. SA.) **Eladó ház.** (2.3.)

Debrecenben, Vargautcán 2249-ik szám alatti ház, minden órán eladó. Értkezhetni iránta a' t. intézetnél.

(D.) **Eladó rész-birtok.** (2.3.)

Debreceni hármashatárban a' Vértesi földön, a' H. Létai csárdához közel 800 köblös föld egy tagban, bérbe vagy zálogba kiadó avagy, örökáron is kedvező feltételek alatt eladó. Megjegyeztetik hogy ezen föld ek: kaszálók — szántó földek, — erdők, — és nádvágo helyekkel van rendezve. Érttesítést ad róla a' tudakozó intézet. —

(N.V. 111.) **Árverendő ház és szőlő.**

Néhái Cseh Józsefnő örökösének V. Váralján, kolozsvári utcán a' nagy hid közelében levő, ezeltől „Csillaghoz“ címzett, 3. szám alatti jövedelmes szeglet háza k folyó October 30-ik napján, — egy az arany oldalon, egyfelől Pikler vasárus, más felől Amanth ur' szomszédságukban levő 5 hasábnyi szőlőjük pedig másnap az az October 31-n árverés után a' többet ígérőnek, az örökösök közmegegyezéséből, örök áron el fog adni. Bővebben tudakozódhatni mindenkor főkép pedig minden szerdán d. e. a örökösöknél a' főlebb érintett háznál. (2.3.)

(D) **Eladó két szongora**

jó és csinos, 6 1/2 octavás, van a' debreceni tudakozó intézetben.

(D.) **Szentannai föld iránti figyeltetés.** (5.6.)

FŐRÖDNI

minden nap rendszeren 's gyorsan lehet. —

(D.) **ELADÓ VASKONYHA** (4.6.)

találatik Debrecenben, Nagyujtácán, 1594. sz. alatt.

(NV.) **Eladó házi butorok.** (3.3.)

A' NVáradí tudakozó intézetbe külömbféle házi butorok eladók. —

(NV.) **Kép író.** (2.)

Mezey Lajos n. váradon illő tisztellel tudatja a' t. c. közönségel, hogy eddigi volt szállását át változtatta Kapucinus utca Egyedház 69-ik szám alatt. —

tett a' nemesi associációhoz Magyarorszában, 's Pestre küldetett, melyben az ó-conservatívekhezí föltétlen csatlakozás, követendő rendszabályaikra nézve, tudokra adatik. Csak Bangya ezredes és Szemere Bertalan vonakodtak makacsul a' tett elhatározáshoz járulni.

— London sept. 29. — A' török követ ma indult el Londonból Berlin és Bécs felé, Konstantinápolyban szándékozván.

— Palermo sept. 20. Az avolai népség egy nap több angol hadi hajókat vett észre, melyek a' part felé közeledtek. Azon hitben, hogy e' közele-

dés forradalmi fölkelést céloz, azonnal kitűzeték a' háromszin 's a' kerületi biztos késznek nyilatkozek a' mozgalom élére állni. Később ez befogaiván, a' palermói fogságba vitetett. Hasonló eset fordult elő Cüstelvetranóban, hová ugyanazon hajók útjokat vévék. „Éljen az alkotmány, le az elnyomókkal!” hangzék minden oldalról. Az egy századnyi őrség megszalasztott, egy más kis csapat lefegyvereztetett. Azonban a' mozgalom nem sokára le lőn győzve, 's most haditörvényszék ítéle a' fölkelők fölött. —

Debreceni Szentmihály-vásár.

Alkalmatlan időjárás miatt vevők kevesen.

Mi az ára?	Wfrt.	kr.	Mi az ára?	Wfrt.	kr.
Egy pár hizott ökör	400—420	—	Egy mazsa szalonna	50—53	—
— — Meddő tehén	200—210	—	— — háj	60—65	—
— — 1-ső rendű jármos ökör	375—400	—	— — nyers fagygyú	50—55	—
— — 2-dik	325	—	— — dohány (jobb)	25—35	—
— — 3-dik	250	—	— — (középszerű)	15—20	—
Egy jó igás lónak	150	—	— — kender	50	—
— — hizott sertés 150 ft. szalon	90—95	—	— — vad száfrány	—	—
— — pár fél eszt. sovány stüldök	30—35	—	— — lucerna mag	—	—
— — sovány eszt. sertés	45—50	—	— — lő szőr (hosszu)	200	—
— — sovány 2 eszt. sertés	70—75	—	— — — (kurta)	36—42	—
— — anya birka	15	—	— — rongy	—	—
— — magyár juh	25	—	— — fosztatlan toll	200	—
— — ökör bőr	47—55	—	— — középszerű toll	100	—
— — tehén bőr	35—40	—	— — pehely	300	—
— — lőbőr	14—20	—	— — hamuszir	33—40	—
— — juhbőr	6—8	—	— — fehér sóda	—	—
Egy ölni való veres borju	8—10	—	— — timsó	—	—
— — nyársra való malac	4	—	— — birka gyapjú	85—100	—
— — nyúl	—	—	— — magyar	70—80	—
Száz darab nyúl bőr	70—75	—	— — mont liszt	16	30
— — ökör szarvak	50	—	— — kőmény mag	—	—
— — szaru hegy	12	30	— — sárga viasz	200	—
Egy itce tehén vaj	1	15	Gyikiny 100 darab kicsi	100	—
— — juh vaj	—	50	— — nagyobb	150	—
— — szalonna zsir	—	50	Egy véka sziksó	—	—
— — lenmag olaj	1	—	— — lencse	3	—
— — repce olaj	—	50	— — borsó	6	—
— — szilva pálinka	—	50	— — paszuj	3	—
— — élet pálinka	—	55	— — kása	3	—
— — szesz 30 grá dus	—	38	Egy köből lenmag	20	—
— — tej	—	9	— — kender mag	10	—
— — tejfel	—	30	— — vad repce mag	10	—
— — bor ecet	—	20	— — téli vetelt repce	—	—
— — méz	1	—	Egy pár lud	3	—
— — lencse	—	10	— — tyúk	1	15
— — borsó	—	15	— — kappan	1	40
— — paszuly	—	8	— — csirke	—	45
— — kása	—	6	Egy zsak kolompér	1	36
— — liszt	—	7	Egy öreg cseber hegyi ó bor	35	—
10 tojás	—	25	— — uj	30	—
			— — új kerti bor	13—15	—

(D. 210.) **Arverendő ház.** (1. 3.)

A' Hajós Károly csödtömegéhez tartozó Váradutcán 2088-ik sz. a. 5,600 pirtra becsült ház, folyó hó 29-dik napján, a' délutáni órákban közárverés útján elfog adatni. A' feltételek iránt előre lehet értekezni ügyvéd Simonffy Sámuel tőmeggondnoki biztossal.

(NV. 100.) **Két fi-gyermek** (3.3.)

Várad-Olasziban egy uri házhoz élelmezésre 's szál-lásolásra az iskolai idő szakra felfogadandó, a' gyer-mekek minden szükségessékekkel ellátva, a' rossz sá-ro-s időben kocsin vitetnek iskolába, tanítójok ki-séretében ki szüntelen velek egyszóban német mag-yar diák nyelvben oktatandja, bővebb tudósiást nyerhetni a' nváradit tud. intézetbe Lonyai háznál.

(D. 153.) **Koszt-adás.** (3.3.)

Debreczenben szent-annautcán a' 2313. szám alatti háznál, akár hónapoként, akár több időre kos z tr-a férfi, ugyszinte nőszemélyek is, kivánóságokhoz képest felfogadandók. Ertekezhetni a' fent számozott háztulajdonossal, egyszersmind a' tudakozóintézetben.

(NV. 104.) **Kisded óvás.** (3.3.)

Alólrít, ki már tizenöt éveking nevelési pályán bi-zonyítványai szerint a' legjobb sikerrel működött, je-lenti a' t. c. szülőknek, hogy October 1-én NVá-radon magyar utcán 262-ik sz. a. kisdedovo intéze-tét megnyitandja

Dik Ferenc.

(NV. 105.) **Zongora 's német nyelv tanító.** (3.3.)

Tisztelettel jelenti a' t. c. szülőknek, hogy iskolai pályáit itten NVáradon folytatja. Szünórái alatt a-jánkjokot valamely uri háznál magyar, német, deák, 's zongora tanítást vállalni 's mind ezekben teljes me-gelégülést ígér, bejelentést elvár a' NVáradit tuda-kozó intézet.

(NV. 103.) **Eladó föld-birtok** (3.3.)

Bihar megyében Debrecen és nagy Várad közt fekvő **részbirtok** mely áll 170 köblös szántó föld-ből, 136 köblös kaszálóból, 80 kapa majorság **szőlőből**, mintegy 300 köblös erdőből ezenkívül legelőből és 750 kapa déz más szőlőből, hozzá tartozó kényelmes nagy urilakkal, gazdasági épületekkel ellátva, egy nagy majjorral és kerekkel, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni eránta Nagy Váradon ügyvéd

Szász Károly urnál.

Vegyes hírek.

A' „Morgenblatt”ból olvassuk, hogy Ascher-mann, szül. erdélyi szász, Komárom várának az os-tromzár alatt és előtt parancsnoka itt megérkezett. Szintugy Mészáros a. t. n. megkegyelmezett szárny-segède, Német János is, a' hasonnevű püspök báty-ja és volt nyugalmazott lovaskapitány.

— Gróf Bathányi Lajos özvegye magyarországi jószágaira megérkezett, hogy női hozományát, mely mint tudva van 7 millió forintból állt, (a' grófnő a' gazdag Zichy-ághoz tartozik) férjének elkobzott ja-vadalmi állományától elkülönözze. Benmulatása a-zonban nem fog soká tartani, miután szándoka Schweicot állandó lakhelyül választani.

— A' Morgenblatt írja: tegnapi egy volt hon-védnek temetése ment végbe. Ott az összes itt je-lenlevő csonka honvédek takaríták el, 's megadák lársuknak a' végtisztségét. Megható látvány volt egy ravatal csupa nyomorékok által vitelve látni. — Egyébiránt érdekes lesz megjegyeznünk, miszerint az elhunyt egyén ez alkalommal a' harmadik teme-tést érte el; — először jobb keze, azután ballába, végre önmaga temetettet el.

— Bécsi lapok hírlik, hogy Mészáros Lázár volt magyar hadügyér hazájába visszatérhetésért fo-lyamodott, — némelyek szerint már Orsován van.

— A' Pest városi tanács oct. 7-dik ülésében a' hús ára 20 váltó krajcárra szállított, alig tör-tént meg a' huslimitatit, már is különbnél különb mézszárszéki on dit-k kerengnek:

Egy szolgáló azon titkos hírrel jött haza urné-jához, miszerint ő hallotta, hogy a' Nacl meg a' Jó-zsef keményen összeesküdtek, miszerint a' leszálli-tott husárért magukat meghoszulandók, oly nagy fo nt o t fognak adni, hogy azon ugyan lesz mit rág-ni. A' bázisszony iszonyuképpen megörült 's elbe-szélte mindjárt a' szomszédnának, a' szomszédné az utcának, az utcából elszivárgott az egész Ferenc-városba, hogy ezentul mily nagy font hust kapnak. Bővebb vizsgálat után azonban nyomára jöttek a' csalódásnak. A' szolgáló egy kissé nagyon hallott 's a' „nagy cson t” helyett „nagy font o t” értett, mi közt a' különbség nem nagy ugyan, de lényeges!

— Bécsből írják: Magyarország ó-conserva-tívjei végre érlely és csaknem megfoghatlan lé-pésre határozták magukat. A' magyar ó-conserva-tivek t. i. a' magyar emigratio bizoitmányához, mely Párisban létezik, azon javaslattal járultak, hogy az ó-conservatív párt politikájával egyesüljön. A' bizoitmány azonnal közgyűlésbe hívta össze a' Párisban létező emigratiót. 's ez gr. Teleki Lászlóval élén tulnyomó többséggel most mindenben és atalá-ban készenek nyilatkozott az ó-conservatív párhoz csatlakozni. E' célból azonnal válaszirat szerkeszte-